

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoP/58/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6414200379
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6414200379.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a sudcov JUDr. Alexandra Mojša a JUDr. Ivica Hanuskovej v právnej veci starostlivosti o maloletého U. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako matka, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, dieťa rodičov W. Y. A., rod. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. nad Q., Dr. R. XX, zastúpenej advokátskou kanceláriou Legal, s. r. o., so sídlom Lutila, Vajanského 384/12, a U. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. nad Q., Q. XXX/X, zastúpeného advokátskou kanceláriou Líška & Partners, s. r. o., so sídlom v Žiari nad Hronom, A. Hlinku 736/3, o úpravu rodičovských práv a povinností v konaní o rozvod manželstva a iné, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 6P/4/2014-146 zo dňa 07. 05. 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode a vo výroku o náhrade trov konania (výroky 2. až 7. rozsudku)
p o t v r d u j e.

Rozsudok okresného súdu vo výroku o rozvode manželstva účastníkov zostáva nedotknutý.

odôvodnenie:

Okresný súd konal o návrhu navrhovateľky W. Y. A. na rozvod manželstva a úprave rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode. Napadnutým rozhodnutím prvým výrokom manželstvo účastníkov konania rozviedol a ďalšími výrokmi rozhodol o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode a o náhrade trov konania. Maloletého U. C., nar. XX. XX. XXXX zveril na čas po rozvode do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov tak, že matka je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého každý párny týždeň v mesiaci a otec je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého každý nepárny týždeň v mesiaci s tým, že matka je povinná odovzdať maloletého otcovi v nedeľu príslušného týždňa o 17.00 hod. pred svojím bytom, kde je otec povinný maloletého prevziať a otec je povinný maloletého odovzdať maloletého matke v nedeľu príslušného týždňa o 17.00 hod. pred svojím bytom, kde je matka povinná maloletého prevziať (II. výrok), zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok budú na čas po rozvode obaja rodičia (III. výrok), súd žiadnemu z rodičov výživné neurčil (IV. výrok), súd nariadil nad výchovou maloletého dohľad v trvaní jedného roka od právoplatnosti rozsudku (V. výrok). Žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania (VI. výrok) a rozhodol, že navrhovateľka a odporca sú povinní nahradiť štátu trovy konania každý z nich po 32,16 EUR na účet okresného súdu do 15 dní od právoplatnosti rozsudku (VII. výrok).

Okresný súd vychádzal zo zistenia trvalého a hlbokého rozvratu manželstva účastníkov konania. V konaní o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode bolo záujmom oboch rodičov zveriť maloletého do svojej osobnej starostlivosti. Po vypracovaní znaleckého posudku Y. N. E., znalkyňou z odvetvia klinická psychológia detí a dospelých, ktorá odporučila maloletého zveriť

matke, otec navrhol striedavú starostlivosť. Kolízny opatrovník navrhoval zveriť dieťa matke a vo svojich správach opakovane konštatoval, že obaja rodičia majú vhodné podmienky na zabezpečenie osobnej starostlivosti o maloletého, že o maloletého sa dokáže plne postarať tak matka ako aj otec. Pokiaľ bol počas konania maloletý istú dobu u jedného alebo druhého rodiča, ani u jedného z nich neboli zistené žiadne zásadné nedostatky v zabezpečovaní starostlivosti, dieťa prosperuje aj u matky aj u otca. Rodičia bývajú v R.nad Q., kde maloletý navštevuje materskú škôlku, do ktorej ho striedavo vodia obaja rodičia. Po emocionálnej stránke nemá maloletý vyhranený postoj ani k jednému z rodičov.

Jedinou relevantnou výhradou voči zvereniu dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov bola v znaleckom posudku, ako aj v správach kolízneho opatrovníka, vyjadrená výhrada voči prístupu otca k výchove, spočívajúca v tom, že vzťah otca k matke a jeho výchovné prostredie, zahŕňajúce rodičov otca, predstavuje riziko postupného ovplyvňovania postojov maloletého voči matke, lebo je voči nej silne negatívne orientovaný. V tej súvislosti okresný súd poukázal na skutočnosť, že od vypracovania znaleckého posudku uplynul rok, jeho závery nie sú aktuálne v plnom rozsahu a situácia sa zmenila, lebo otec si uvedomil, že určitá frustrácia plynúca zo stroskotania manželstva a z toho prameniaca antipatia k matke dieťaťa sa nemôže prejavovať v jeho prístupe k výchove maloletého. Sklony otca vykresliť pred maloletým matku v negatívnom svetle, zistené v roku 2014 aktuálne nemožno vyvodiť zo žiadneho dôkazu. Riešením problému nie je zverenie dieťaťa matke a obmedzenie kontaktu maloletého s otcom, lebo maloletý má právo na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov. V striedavej starostlivosti okresný súd primárne videl priestor pre maloletého na vytvorenie kvalitatívne rovnako pozitívneho a rovnocenného vzťahu k obojom rodičom. Tým, že obaja rodičia budú zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok, budú rešpektované práva a najlepšie záujmy maloletého dieťaťa. Vzhľadom na rovnaký týždenný rozsah striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov súd výživné žiadnemu z nich neurčil. Poukázal na to, že bude záležať na otcovi, ako v rámci výchovy využije možnosť pozitívne ovplyvňovať vzťah maloletého k matke. Súčasne v záujme kontroly upravených vzťahov a správania sa rodičov okresný súd nariadil nad výchovou maloletého dohľad v trvaní jedného roka, v rámci ktorého za súčinnosti príslušných inštitúcií starostlivosti o rodinu a dieťa, bude možné verifikovať, či striedavá starostlivosť plní stanovený účel.

Na právne zdôvodnenie okresný súd uviedol § 22 a 23, § 24 ods. 1, 2, 4 zák. č 36/2005 Z. z. o rodine. O tom, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania v konaní o rozvod rozhodol podľa § 144 OSP. Súčasne podľa § 148 ods. 1 OSP uložil obojom účastníkom, každému po 64,32 EUR, povinnosť nahradiť trovy štátu, ktoré vznikli znaleckým dokazovaním.

Proti rozhodnutiu okresného súdu (okrem výroku, ktorým manželstvo účastníkov konania rozviedol), podala prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie matka, ktorá okresnému súdu vytýkala nesprávne skutkové zistenia, nesprávne právne posúdenie veci a nedostatočné odôvodnenie. Poukázala na znalecký posudok č. 7/2014, ktorý vypracovala znalkyňa Y. N. E., z ktorého vyplýva nespôsobilosť otca vychovávať maloletého, lebo podnecuje u maloletého negatívne prejavy voči matke a celkový zlý obraz matky. Znalkyňa odpovedala na otázku o možnej striedavej osobnej starostlivosti poukázaním na rozdielne výchovné prostredia matky a otca, ktoré je u otca silne negatívne orientované voči matke maloletého, v dôsledku čoho je u otca riziko postupného ovplyvňovania postojov maloletého voči matke a tým narušenia ich vzájomných citových väzieb. Rovnaké závery sú v takmer všetkých vyjadreniach kolízneho opatrovníka. Otec dieťaťa prerušil kontakt s psychologickou poradňou, čím fakticky sám znemožnil zlepšiť vzťahy medzi ním a matkou dieťaťa. Záver okresného súdu, že sklony otca vykresliť matku v negatívnom svetle sú z konca 2014 a nemožno ich aktuálne vyvodiť zo žiadneho vykonaného dôkazu je v rozpore s obsahom spisu, nebol preukázaný a vychádzal len z tvrdení otca. Otec zmenu postoja a správania sa počas celého konania nijakým spôsobom neprejavil. Ak súd odmietol ako neaktuálne zistenia vyplývajúce zo znaleckého posudku a správ kolízneho opatrovníka, odignoroval skutočnosť, že vo veci sp. zn. 18P/11/2015 bolo dňa 25. 02. 2015 nariadené predbežné opatrenie, vydané vzhľadom na reálne ohrozenie zdravého vývoja dieťaťa. Okresný súd s odstupom troch mesiacov protikladne posúdil skutkový stav, nevysvetlil, čím mal zmenu preukázanú.

Od vydania predbežného opatrenia (ktorým bol maloletý dočasne odovzdaný do osobnej starostlivosti matke, otcovi určené výživné a dočasne upravený styk otca s maloletým) do rozhodnutia okresného súdu vo veci samej nenastala žiadna zmena okolností. Ak by sa osvedčila striedavá starostlivosť, nebol by dôvod zo strany navrhovateľky podávať návrh na predbežné opatrenie, ktorému súdy vyhovel. Matka považuje za nedostatočné opatrenie o nariadení výchovného dohľadu, lebo dohľad a psychologické

poradenstvo by vykonával Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, z ktorého správ a zistení je zrejmé, že snaha zlepšiť vzťahy medzi rodičmi nemá na otca žiadny vplyv. Z dokumentácie kolízneho opatrovníka je zjavné, že otec opakovane tento orgán navštevoval aj z vlastnej iniciatívy a poskytol zavádzajúce informácie o matke dieťaťa. Z uvedených dôvodov navrhla, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Otec vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že matka neuviedla žiadnu relevantnú skutočnosť, s ktorou by sa súd dokazovaním nevysporiadal. Dieťa bolo v striedavej starostlivosti prakticky od mája 2014 a v konaní nebol produkován žiadny dôkaz, ktorý by naznačoval, že striedavá osobná starostlivosť nie je v záujme dieťaťa. Súd správne vyhodnotil, že znalecký posudok N. E. z mája 2014 bol vypracovaný v čase, keď naozaj vzťahy medzi rodičmi neboli dobré. Posudok bol vyhotovený ešte predtým, ako si rodičia dieťa začali striedať najskôr v priebehu týždňa, neskôr v týždňových intervaloch. Takáto úprava sa za dobu viac ako jeden rok osvedčila. Z toho dôvodu navrhol rozsudok potvrdiť.

Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že súdu boli predložené správy z prešetrenia rodinných a sociálnych pomerov a vyjadrenie psychologičky z referátu poradensko-psychologických služieb, pričom konštatoval, že vzťahy medzi rodičmi sú výrazne narušené. Spolupráca s matkou bola ukončená, otec spoluprácu s poradňou prerušil.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, odvolanie prejednal v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1, ods. 2 písm. a) OSP a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods.1, 2 OSP napadnutý rozsudok podľa § 219 ods.1, 2 OSP potvrdil ako vecne správne.

Podľa § 24 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len Zákon o rodine) v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 62 ods.1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa § 62 ods.2 obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods.6 Zákona o rodine, ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

Podľa § 132 OSP dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.

Odvolací súd považuje rozhodnutie okresného súdu za vecne správne a náležite odôvodnené. Okresný súd mal z písomných správ a vyjadrení účastníkov konania dostatok podkladov pre rozhodnutie z hľadiska skutkového stavu, ktorý bol istený správne a v potrebnom rozsahu ako aj právneho posúdenia. V odôvodnení okresný súd uviedol dôvody, pre ktoré nariadil striedavú osobnú starostlivosť oboch rodičov, ktorá sa realizovala už v priebehu konania. Správne vychádzal zo zistenia, že obaja rodičia bývajú v Žiari nad Hronom, kde maloletý navštevuje materskú škôlku, do ktorej ho striedavo vodia

obaja rodičia, ktorí majú vhodné podmienky na zabezpečenie osobnej starostlivosti o maloletého a zo zistenia, že maloletý nemá vyhranený postoj ani k jednému z rodičov. Zo vyjadrení otca a jeho výsluchu na pojednávaní mal okresný súd preukázanú zmenu jeho postojov voči matke dieťaťa a uvedenie si potreby ďalej pracovať na tejto zmene správania a vyjadrovania. Ako vyplývalo zo správ kolízneho opatrovníka, vzájomný vzťah rodičov po rozpade manželstva nemal preukázateľný vplyv na správanie sa dieťaťa vo vzťahu k jeho rodičom. Zo správ kolízneho opatrovníka vyplýva, že otec dieťaťa v čase, keď bývalo s ním, venoval potrebnú a náležitú starostlivosť. Za tohto stavu, kedy sú tvrdenia a stanoviská oboch rodičov protichodné a ovplyvnené rozpadom ich manželstva, okresný súd správne pred zverením dieťaťa do osobnej starostlivosti matke a prípadnou širšou úpravou styku otca s dieťaťom, čo matka v priebehu konania uplatnila v inom konaní sp. zn. 18P/11/2015 o nariadení predbežného opatrenia, uprednostnil striedavú starostlivosť, ako vhodný priestor pre maloletého na vytvorenie kvalitatívne rovnako pozitívneho a rovnocenného vzťahu k obojmu rodičom. Okresný súd aj podľa názoru odvolacieho súdu správne neuprednostnil terajšie záujmy žiadneho z rodičov, ale záujmy dieťaťa.

Matka návrh otca na striedavú starostlivosť odmietla, aj keď z obsahu spisu vyplýva, že v priebehu konania (na pojednávaní 28. 10. 2014) sa obaja rodičia vyjadrili, že vzhľadom na ich pracovné povinnosti bol maloletý fakticky už niekoľko mesiacov v striedavej starostlivosti. To vyplýva aj z pripojených záznamov kolízneho opatrovníka zo sociálneho šetrenia zo dňa 08. 08. 2014 (č. l. 73) a z 04. 11. 2014 (č. l. 105). Zo znaleckého posudku č. 7/2014 znalkyne v odbore psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a dospelých N. E. vyplýva, že vyšetrenia účastníkov konania a znalecký posudok urobila v máji 2014. Z obsahu spisu zrejme, že rodičia s maloletým nezostali bývať v spoločnej domácnosti na Q. ul. v A. nad Q., odkiaľ sa matka odsťahovala k priateľovi. Otec najskôr odišiel bývať k svojim rodičom (čo uvádzala aj správa kolízneho opatrovníka z 24. 10. 2010, č. l. 66) a potom sa vrátil do predošlého spoločného bydliska. Teda otec v súčasnosti žije v byte, v ktorom maloleté dieťa doteraz vyrastalo. Matka v odvolaní síce poukazovala na niektoré závery znaleckého posudku, ale prehliada, že kolízny opatrovník v správach o prešetrení pomerov u otca nezistil nedostatočnú starostlivosť o dieťa, alebo nevhodné prostredie. Opomína preukázanú skutočnosť, že nielen u nej, ale aj u otca došlo k zmene pomerov, lebo rodičia nežijú spolu ako v čase začatia konania, že otec dieťaťa žije v byte, v ktorom rodina žila pred rozvodom manželstva a nie u svojich rodičov (starých rodičov dieťaťa). Otec, teda, nežije v prostredí, ktoré bolo z hľadiska správania sa otca k matke dieťaťa aj podľa obsahu spisu (podania a vyjadrenia otca na začiatku konania a jeho rodičov na adresu matky) problematické a zaujaté. Nie je, teda, pravdivé tvrdenie matky, že od vypracovania znaleckého posudku nenastala žiadna zmena okolností, lebo matka sa odsťahovala zo spoločného bytu, čo oznámila súdu podaním predloženým 22. 04. 2015 (č. l. 133), a túto skutočnosť vyplýva aj zo správ kolízneho opatrovníka z 04. 11. 2014, (č. l. 105) a z 30. 04. 2015 (č. l. 134).

Matka považovala za nedostatočné opatrenie súdu, ktorý nariadil výchovný dohľad nad starostlivosťou rodičov o maloletého počas trvania jedného roka, ale z jej strany ide o predčasné a nepodložené tvrdenia, ktoré opomínajú skutočnosti, z ktorých okresný súd vychádzal. V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že pokiaľ ide o vyjadrenia kolízneho opatrovníka, na jeho správy o prešetrení pomerov u oboch rodičov, ktoré podával v priebehu konania, okresný súd prihliadol v potrebnom rozsahu a vychádzal z nich.

Rozhodnutie je správne aj vo výrokoch, ktorými okresný súd vzhľadom na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča vyživovaciu povinnosť neurčil a vo výroku, podľa ktorého majetok maloletého budú spravovať a maloletého budú zastupovať obaja rodičia, lebo o týchto veciach sa rodičia podľa vlastných vyjadrení vedeli dohodnúť a rozhodnutie má podklad v ich správaní, v starostlivosti o maloleté dieťa, kde neboli zistené porušenia.

Okresný súd správne odôvodnil aj výroky, ktorými účastníkom konania náhradu trov konania nepriznal vzhľadom na to, že v konaní o rozvod ani v konaní o úprave práv a povinností k maloletému dieťaťu, ktoré môže začať aj bez návrhu, náhrada trov konania účastníkom nepatrí. Správne tiež účastníkom uložil v rovnakej výške nahradiť trovy štátu, ktoré mu vznikli úhradou odmeny znalca z rozpočtových prostriedkov súdu.

Rozsudok okresného súdu vo výroku o rozvode manželstva účastníkov zostáva nedotknutý, lebo nebol napadnutý opravným prostriedkom.

Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.